

نگاره

ترغیب موشکی طالبان به مذاکره

پیر محمد ملازهی

کارشناس مساییل پاکستان

■ بنا بر ادعای مقامات نظامی و امنیتی آمریکا و پاکستان عطیه‌الحمدچرن نفر دوم و مسوول عملیاتی القاعده در پاکستان و افغانستان در منطقه وزیرستان به قتل رسیده است.می‌توان تصور کرد که این عملیات در زمین به وسیله عوامل اطلاعاتی «سیا» دروزیرستان هماهنگ‌شده‌واطلاعات دقیقی از محل حضور وی به‌فرماندهی عملیات هوایی منتقل وبه‌وسیله‌هوابیملهای بدون سرنشین انجام شده‌است.چنین برداشتی قطع نظر از اینکه یک ضربه کاری مهم دیگر بعد از قتل اسلمه بن‌لادن در پاکستان و بدون هماهنگی با این کشور بر سازمان القاعده به حساب خواهد آمد،از جهات دیگری حایز اهمیت خواهد بود. لاقال می‌توان آن را به لحاظ پیامدهای احتمالی در دو جهت مهم ارزیابی کرد.

۱- تشدید سوءظن‌های بین آمریکا و پاکستان

۲- آینده و موقعیت‌القاعده در پاکستان و افغانستان شکی نیست که سوءظن‌های دوطرفه بین پاکستان و آمریکا بسیار شدید است.پاکستان ادامه عملیات آمریکایی‌ها در داخل خاک خود را انقض آشکار حاکمیت ملی خود می‌داند و بارها نسبت به بروز هوابیملهای بدون سرنشین آمریکا در مناطق قبایلی اعتراض کرده‌است.

اما آمریکا به این‌گونه اعتراض‌های پاکستان کوچک‌ترین توجهی نکرده است.گنشته از این، حضور عناصر اطلاعاتی «سیا» در پاکستان یکی از موارد اختلاف جدی این کشور و آمریکا بوده‌است.به‌ویژه آنکه بسیاری از این عناصر اطلاعاتی بدون اطلاع و هماهنگی مقامات پاکستان در مناطق قبایلی حضور دارند و عملیات آنها گاه باعث قتل غیرنظامیان شده و مشکلات جدی برای دولت این کشور به وجود آورده‌است. ظاهرا اخراج بخشی از این عناصر اطلاعاتی آمریکا کارساز نبوده‌و ناتوانی عملی پاکستان از جلوگیری از عملیات عناصر اطلاعاتی آمریکا توانایی آی‌اس‌آی به‌عنوان یک سازمان امنیتی قدرتمند پاکستانی را به زیر سوال برده‌است و این موضوعی است که ثبات سیاسی و اجتماعی پاکستان را در آینده با مخاطرات جدی روبه‌رو خواهد کرد.از طرفی دیگر، حضور تعدادنامشخصی از عناصراطلاعاتی آمریکادر ایالت‌های سرحد،بلوچستان و مناطق هفت‌گانه‌قبایلی پاکستان‌هرچند که به بهانه شناسایی و قتل رهبران القاعده صورت گرفته ولی این مناطق از ویژگی‌ها و مشخصاتی برخوردارند که بالقوه قادرند وحدت ملی و ارضی پاکستان را با مخاطراتی روبه‌رو سازند وجود شایعاتی که عناصر اطلاعاتی آمریکا با امکانات مالی و تارکاتی گسترده‌ای که در اختیار دارند و برخی از سران قبایل در تماس قرار گرفته‌اند،این تردید را در اسلام‌آباد تقویت می‌کند که آمریکایی‌ها حضوری فراثر از شبکه‌القاعده در این مناطق دارند. وجود طرح‌هایی نظیر طرح ژنرال پترلوس بردانمه‌تر دیدهای پاکستان‌به‌نحو محسوسی افزوده‌است. ظاهرا ژنرال پترلوس حل مساله جنگ در افغانستان و حل نهایی مساله طالبان در این کشور را در گرو کل کلی‌تر قومیت پشتون جدا شده از طریق خط مرزی «بیرونده» بین

پاکستان و افغانستان می‌داند و بر این باور است که این مرز برای پشتون‌ها برداشته شود. گرچه در فرمولی پیچیده که جزییات آن توضیح داده نشده‌است که خط «بیرونده» برای دو کشور پاکستان و افغانستان وجود داشته باشد منتها آنچه نامشخص است چگونگی عملیاتی کردن این طرح بدون آن است که پاکستان و افغانستان هر دو با خطر روبه‌رویه نخواهند نشوند. در عین حال اهمیت این موضوع در آن است که قرار است در اواخر شهریورماه جاری اجلاس دوم بن در آلمان برگزار شود و در آن بیش از ۹۰ کشور جهان شامل کشورهای همسایه افغانستان شرکت کنند. یکی از موضوعات مهمی که قرار است در این اجلاس به بحث گذاشته شود، ساختار جدید قدرت برای افغانستان به‌گونه‌ای است که طالبان در آن گنجانده شود. به عبارت روشن‌تر پیشتر طرح آشتی ملی در افغنستان و واگذاری مناطق شرق و جنوب پشتون‌نشین آن به طالبان و اختصاص بخشی از قدرت در کلل به طالبان راه‌حلی است که در نگاره آمریکا و اروپا می‌تواند زمینه خروج ابرومنده‌انها از افغنستان را مهیا کند. هرگاه توجه شود که هم‌اکنون جریان رادیکال تفکر طالبانی در پاکستان نیز از وزیرستان به سایر ایالت‌ها در پاکستان در حال انتقال است و هم‌اکنون کراچی را به آشوب کشاند در آن صورت باید به پاکستنی‌ها حق داد‌که تصورکنندعناصراطلاعاتی آمریکادر مناطق قبایلی تنها در جستجوی سران القاعده نیستندو طرح‌های خاص خود را پیگیری می‌کنند.هدف اصلی ترور رسما اعلام شد،جدا کردن القاعده از طالبان و افغنستان و تحریک طالبان پاکستان. علت آن است که آمریکا طالبان را گروهی محلی و با قابلیت عملیات محدود در منطقه می‌داند درحالی‌که سازمان القاعده شبکه‌ای تروریستی با قابلیت عملیات در سطح جهانی تصور شده‌است. جدا کردن این دو می‌تواند به اهداف آمریکا کمک و توان عملیاتی القاعده از اهدافافشان که به زبان پاکستان و افغانستان است، بهایی باید بپردازند و آن جدایی از القاعده است. طالبان و دولت‌های پاکستان و افغانستان در شرایط جدیدی قرار گرفته‌اند و آینده آنها با حضور یا عدم حضور القاعده در منطقه گره خورده‌است.نحوه تفل رهبران القاعده باید رهبران طالبان را نیز هویشار کرده باشد. اگر آنها به موقع این هشدارها را دریافت کنند می‌توانند در فرمولی جدید در قدرت شریک شوند و به سرنوشت رهبران القاعده گرفتار نشوند اما آنچه که همه‌این عملیات پنهانی سیار را در پاکستان حساس‌تر می‌کند نامشخصی اهداف آمریکا در منطقه‌استان‌برداشت وجود دارد که آمریکا و ناتو با گزینه‌های محدودی در افغانستان مواجه‌شده‌اند بدین معنا که یا شکست نظامی همانند تجربه اتحاد شوروی سابق را می‌پذیرند و از افغانستان خارج می‌شوند یا حاکمیت رادیکالپاکستان می‌را در بخش‌هایی از افغانستان و پاکستان محدود و قابل کنترل می‌سازند و از طریق دستیابی به پایگاه نظامی در افغانستان منطقه را تحت کنترل خود نگاه خواهند داشت.گمان می‌رود که آمریکا و ناتو آمادگی پذیرش شکست نظامی و عواقب خطرناک بعدی آن را نداشته باشند و گزینه دوم را به تجربه‌بگذارند.

شرق: کسانی که سرهنگ قذافی را از نزدیک دیده‌اند می‌گویند او علاوه بر خودشیفتگی، دارای توهم نیز هست. از جمله کسانی که توهم او را ناشی از مصرف موادمخدر می‌دانند، اوربانا فالاجی و فرید ز کریا هستند که با او مصاحبه کرده و حالات روحی او را عجیب همچون مصرف‌کنندگان موادمخدر تشبیه کرده‌اند. او حتی اگر مواد هم مصرف نکند همیشه در توهم قدرت است برای او فرقی ندارد که قافیه را باخته است یا نه؟ او حتی حالا که دستش به هیچ جا هم بند نیست می‌خواهد در مورد نوع واگذاری قدرت با مخالفانش مذاکره کند. به گزارش بی‌بی‌سی سخنگوی معمر قذافی، رهبر سابق لیبی از آمادگی او برای مذاکره برای انتقال قدرت خبر داده‌است. با اینکه هنوز مشخص نیست معمر قذافی کجاست اما فردی که خود را به عنوان سخنگوی قذافی معرفی کرده، در تماس تلفنی با یک خبرگزاری گفته‌است،این مذاکرات به رهبری ساعدی قذافی، پسر رهبر لیبی انجام خواهد شد. این در حالی است که منابع خبری اعلام کردند یک کاروان شامل شش خودرو مرسدس بنز ضد گلوله و چند خودرو زرهی از مرز لیبی وارد خاک الجزایر شده‌است و گمان می‌رود حامل مقامات بلندپایه لیبی با معمر قذافی و فرزندان او باشد. این منابع افزودند که نیروهای انقلابی نتوانستند این کاروان را از حرکت بازدارند.

کارشناسان معتقدند دلیل این اتفاق کمبود اسلحه و مهمات لازم برای رویارویی با این کاروان بوده‌است. تاکنون دولت الجزایر از به رسمیت شناختن شورای انتقالی لیبی خودداری کرده‌است. عمر بلاتی، سخنگوی وزارت خارجه الجزایر روز جمعه اعلام کرد کشورش نسبت به تحولات لیبی موضعی بی‌طرفانه دارد. یکی از کارشناسان احتمال ورود قذافی به الجزایر و پناهنده شدن او را بعید نمی‌داند. آنها می‌گویند «الجزایر رابطه تنگاتنگی با رژیم قذافی داشت، به عبارت دیگر بوتفلیقه، رئیس‌جمهوری کنونی که در سال‌های ۶۰ و ۷۰ میلادی وزیر امور خارجه بود، روابط بسیار خوبی با رهبر لیبی داشت. اگر قذافی از الجزایر درخواست پناهندگی کند، به احتمال زیاد، این کشور کمک کند. الجزایر به قذافی برای گریز از محاکمه در دادگاه‌های بین‌المللی یاری خواهد رساند.» پیش از این

عدای از مخالفان قذافی مدعی شده بودند که سرهنگ قذافی به دعوت مگلوبه به زیمبابوه سفر کرده‌است که این خبر بلافاصله از سوی دولت زیمبابوه تکذیب شد.
برعمر درخواست معمر قذافی برای مذاکره با مخالفان، شورای ملی انتقالی لیبی قصد دارد از برخی کشورهای غربی درخواست کند تا با استفاده از ماهواره‌های خود فوق‌العاده برای بررسی اوضاع کشورهای عربی با اعلای به آنها کمک کنند. به گزارش ایسنا، انقلابیون لیبی با

پیر محمد ملازهی

دیوانه از قفس پرید

فرار خانواده قذافی به الجزایر

آخرین روزهای قذافی از زبان معشوقه معتمص

ایسنا:تالیتا وان زون، مدل لباس هلندی و معشوقه معتمص قذافی، چهارمین پسر رهبر لیبی در گفت‌وگو با روزنامه دبلی تلگراف گفت: شرایط کنونی لیبی، معتمص را از یک فرد خوشگذران به مردی بی‌رحم تبدیل کرده‌بود. باور نمی‌کردم این معتمص است که می‌گوید: به کسی رحم نکنید و همه را بکشید.او حتی قیام‌های لیبی را به آشوب‌های لندن تشبیه کرده و گفت: پلیس باید به سختی با شورشیان برخورد کند. معتمص انقلابیون لیبی را «دیوانه‌هایی» خواند که باید با شدت بیشتری با آنها برخورد کرد. معتمص قذافی باور نداشت که رژیم لیبی سقوط کند.

استفاده از این تکنولوژی غربی امیدوارند، قذافی قبل از پایان ماه رمضان دستگیر شود تا مصطفی عبدالجلیل، رئیس شورای ملی انتقالی لیبی به‌همراه اعضای این شورا بتواند برای اولین بار از زمان آغاز انقلاب در لیبی به طرابلس سفر کند. همزمان با تلاش‌ها برای پیدا کردن معمر قذافی در طرابلس، اتحادیه عرب با برگزاری نشست فوق‌العاده برای بررسی اوضاع کشورهای عربی با اعلای کرسی به شورای ملی انتقالی لیبی به عنوان نماینده

وکیل مدافع شیطان

ایسنا: بشری الخلیل، وکیل مدافع صدام برای دفاع از معمر قذافی اعلام آمادگی کرده و می‌گوید: درست است که ملت لیبی خواهان براندازی سرهنگ قذافی هستند، اما آنها از حمایت ناتو که اهداف خاصی را در لیبی دنبال می‌کند، برخوردارند. الخلیل گفت: بعد از پایان محاکمه صدام، قذافی به من به خاطر شجاعتم تبریک گفت.

رسمی ملت این کشور موافقت کرد. در بیانیه اتحادیه عرب آمده‌است: «ما حمایت کامل خود را از ملت لیبی اعلام می‌کنیم و تمام تلاش خود را برای برطرف کردن نیازهای آنها در همه زمینه‌ها برای عبور از منطقه انتقالی به کار می‌گیریم.» این در حالی است که نیروهای ناتو همپای انقلابیون لیبی همچنان محل زندگی سرهنگ فراری را مورد هدف بمب‌های خود قرار می‌دهند. با طولانی شدن این درگیری‌ها در طرابلس، برخی از فعالان حقوق بشری نسبت به ادامه این درگیری‌ها ابراز نگرانی کردند به گونه‌ای که هم اینک کمبود مواد غذایی مردم طرابلس را تهدید می‌کند. به گزارش دویچه‌وله، این شهر هم اکنون با کمبود شدید مواد غذایی، آب آشامیدنی، مواد سوختی و دارو روبه‌روست. بهای کالاها در بازار آزاد به شدت افزایش یافته‌است و تامین برق مناطقی از شهر نیز با اختلال روبه‌روست. بخش‌هایی از پایتخت لیبی که تحت کنترل مخالفان قذافی درآمده‌اند نیز با کمبود مواد غذایی روبه‌رو هستند.

سوپرمارکت‌ها و مغازه‌های طرابلس، ذخیره‌های مواد غذایی و آب آشامیدنی خود را در پایان هفته به تمامی به فروش رسانده‌اند و قفسه‌هایی که زمانی از مواد مورد نیاز مردم پر بود، از این اجناس خالی شده‌است و مردم ساکن پایتخت، از اینکه ساعت‌ها قافد برق و آب هستند، در رنج هستند. سیستیم آب آشامیدنی در شهر نیز، دچار اختلال شده‌است. همزمان با بروز مشکلات در طرابلس شایعه بستن آب از سوی هواداران قذافی به روی ساکنان طرابلس در شهر به سرعت فراگیر شد. اما سخنگوی شورای انتقالی لیبی با رد این شایعه گفت: «تنها چند مورد نقص فنی بروز کرده و ما در حال برطرف کردن آنها هستیم.» یکی از اعضای انقلابی «کمیته تامین نیازهای مردم» اعلام کرد: حدود ۳۲ کشتی حامل آب آشامیدنی، دارو و بنزین برای تامین نیازهای مردم در راه هستند. از سوی دیگر، کمبود شدید کالاهای مورد نیاز مردم در طرابلس، باعث افزایش بهای آنها در بازار آزاد شده‌است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، یک لیتر بنزین که در حالت عادی به بهای هشت سنت به فروش می‌رسید، اکنون به یک پیورو و ۷۰ سنت در بازار آزاد رسیده‌است.

حکم ضبط اموال مشرف

خبرگزاری فرانسه: مقام‌های پاکستان می‌گویند: دادگاه دستور داده املاک پرویز مشرف، رئیس‌جمهوری پیشین در پاکستان ضبط و حساب‌های بانکی‌اش بسته شود. مشرف که در ارتباط با ثر سال ۲۰۰۷ بی‌نظیر بود، نخست‌وزیر پیشین تحت تعقیب پاکستان است از سال ۲۰۰۸ در دوی و لندن زندگی می‌کند.

میانجیگری عربستان میان کرزای و طالبان

او سال گذشته و پیش از کشته شدن اسامه بن‌لادن به دست نیروهای آمریکایی، در کنار او به یکی از برنامه‌ریزان اصلی این شبکه تبدیل شده بود. این مقام ارشد آمریکایی افزود: این ترورست لیبیایی در ۲۲ اگوست در یک منطقه ناآرام قبیله‌ای در وزیرستان کشته شده‌است. هنوز جزییاتی از چگونگی کشته شدن او اعلام نشده‌است اما گزارش شده به یک هواپیمای بدون سرنشین سازمان جاسوسی آمریکا (سیا) همان روز عملیاتی را در وزیرستان پاکستان انجام داده‌است. مقام‌های اطلاعاتی پاکستان پیش از این در اکتبر ۲۰۱۰ اعلام کردند که گمان می‌کنند عبدالرحمان در عملیات هواپیمای بدون سرنشین آمریکا در وزیرستان شمالی کشته شد. او که کمتر از ۴۰سال داشت یکی از نزدیکان اسامه بن‌لادن به شمار می‌رفت. عبدالرحمان دهه ۱۹۸۰ و در نوجوانی به اسامه بن‌لادن در افغانستان پیوست و مدتی بعد به عنوان کارشناس مواد انفجاری القاعده و همچنین علوم اسلامی معروف شد. پس از حمله آمریکا به افغانستان و سرنگونی این کشور، سایر گروه‌های تندروی اسلامگرا در خاورمیانه و شمال آفریقا شد. در ژوئن ۲۰۰۶، ارتش آمریکا نامه‌ای را پیدا کرد که او به ابومصعب الزرقاوی، فرمانده کشته‌شده القاعده در عراق نوشت و در آن از او به دلیل حمله به شیعیان و کنار زدن سایر گروه‌های ییکارجو انتقاد کرد. گفته می‌شود عبدالرحمان موفق شد اتحادی بین القاعده و گروه سلفی الجزایر ایجاد کند. پس از آن این گروه نام خود را به «القاعده در مغرب اسلامی» تغییر داد. در ژوئن گذشته مقام‌های آمریکایی او را به عنوان فرمانده عملیاتی القاعده معرفی کردند.

شاهزاده الولیدبن طلال خواهر زاده پادشاه عربستان به همراه شاهزاده‌امیره در بازدید از سومالی

عکس: AP

دور و نزدیک

حماس به اسراییل مو شک نمی‌زند

■ ایسنا: وزیر دفاع اسراییل می‌گوید: گروه‌های دیگری غیر از حماس به سوی سرزمین‌های اشغالی مو شک پرتاب می‌کنند. ایهود باراک با اشاره به شلیک مو شک از نوار غزه به سوی سرزمین‌های اشغالی ابراز امیدواری کرد که هر چه زودتر شلیک این مو شک‌ها پایان یابد. او افزود: امروز ساکنان اسراییل از امنیت بیشتری برخوردار هستند، زیرا سامانه دفاع گنبد آهنین این رژیم بسیار خوب عمل می‌کند. باراک همچنین خبرهای منتشرشده مبنی بر اینکه این رژیم با فتنش مصر از ترور اسماعیل هنیه، نخست‌وزیر حماس منصرف شده را رد کرد.

هشدار به کاربران چینی

■ بی‌بی‌سی: میلیون‌ها کاربر سایت «ویبو» در چین پیامی دریافت کرده‌اند که آن‌ها هشدار داده از پخش شایعات خودداری کنند. این سایت، کارکردی مانند «توییتر» دارد و دارای میلیون‌ها کاربر در چین است. ویبو در تملک سینا، بزرگ‌ترین شرکت پورتال اینترنتی چین است. هفته پیش دبیرکل حزب کمونیست پکن در بازدید از شرکت سینا گفت: باید جلوی انتشار اطلاعات غلط و مضر را گرفت. افزایش محبوبیت سایت‌های اجتماعی چالشی برای دولت چین به شمار می‌رود که تلاش می‌کند جلوی انتشار اطلاعات حساس را بگیرد.

میانجیگری قطر در بحرین

■ ایسنا: گزارش‌های رسیده از منامه حاکی است، قطر پیشنهادی را برای حل بحران بحرین آماده کرده و قصد دارد آن را با ایران، شیعیان و گروه‌های اهل سنت بحرین که خواهان اصلاحات احزاب مخالف برعهده گرفته شد، از سوسی شیعیان هستند در میان بگذارد. گفته می‌شود متقاعد کردن نخست‌وزیر بحرین به کناره‌گیری، یکسال بعد از امضای توافقنامه آشتی ملی از جمله مفاد طرح پیشنهادی است. براساس این طرح، شیعیان باید از درخواست تشکیل نظام مشروطه صرف‌نظر کرده و به درخواست اصلاحات سیاسی و انتخاباتی بسنده کنند.

انتخاب رئیس‌جمهوری تازه سنگاپور

■ ایلنا: معاون سابق نخست‌وزیر سنگاپور با اختلاف اندکی موفق شد به عنوان رئیس‌جمهوری جدید انتخاب شود. انتخاب «تونی تان» به عنوان هفتمین رئیس‌جمهوری این کشور نشانه‌ای از کاهش محبوبیت حزب حاکم در این کشور آسیای جنوب شرقی است. تان ۷۱ساله موفق شد ۲۵درصد از دو میلیون و ۱۰۰هزار رأی را که در جریان انتخابات شنبه به صندوق‌ها ریخته شده از آن خود کند و تنها هفت هزار و ۲۶۹ رأی با «چینگ بوک» نماینده سابق پارلمان فاصله داشت.

کارناوال شادی زیر سایه پلیس

■ یورونیوز: تانینگ هیل محله‌ای در غرب لندن همه ساله در ۲۸ و ۲۹م ماه اگوست میزبان یکی از بزرگ‌ترین کارناوال‌های شهری جهان است. اما امسال کمی قضیه متفاوت است، چراکه تنها دو هفته‌است که از ناآرامی‌های بی‌سلبه این شهر می‌گذرد. پلیس این کلان‌شهر قصد دارد دست کم ۱۲هزار نیروی پلیس را در روز برگزاری این کارناوال در محل‌های گذر کارناوال در سراسر لندن مستقر کند. بیش از چهار هزار نیروی پلیس هم آماده خواهند بود تا در صورت شدت گرفتن ناآرامی‌ها به خیابان‌ها بیایند.

تلاش برای پایان بمباران شمال عراق

■ ایلنا: رئیس اقلیم کردستان بر ادامه تلاش‌هایش برای حل مساله حمله ترکیه به مناطقی در شمال عراق تاکید کرد. مسعود بارزانی گفت: به همراه جلال طالبانی رئیس‌جمهوری عراق، آماده رفتن به منطقه «جبل قندیل» هستند تااز اوضاع مردم کرد که در معرض تهدید هستند، آگاه شوند. بارزانی که در مراسم عزاداری قربانیان حملات هوایی ارتش ترکیه شرکت کرده‌بود، تصریح کرد: ادامه گلوله‌باران مناطق مرزی اقلیم کردستان زبان‌های زیادی به ساکنان این مناطق وارد آورده‌است.

وضع اقتصاد خوب نیست

■ بی‌بی‌سی: رئیس صندوق بین‌المللی پول می‌گوید: رشد اقتصادی جهان با سرعت کافی پیش نمی‌رود و مسیر بهبود با خطراتی روبه‌روست. کریستین لاکارد در مورد خطر رکود اقتصادی هشدار داد و خواستار در پیش گرفتن یک خطمی هماهنگ برای مقابله با آن شد. به گفته او، الزامی شدن سرمایه‌گذاری مجدد بانک‌ها یکی از راه‌های هماهنگ‌سازی مشتی اقتصادی است. در پی بحران مالی سال‌های ۲۰۰۸ و ۲۰۰۹، رشد اقتصادی آمریکا و اروپا هنوز کاملاً در یک مسیر هموار قرار نگرفته‌است.

در این روز

۲۹ اگوست ۱۹۴۹

شوروی اتمی شد

■ اتحاد جماهیر شوروی با اولین آزمایش موفقیت‌آمیز بمب اتمی، بعد از ایالات متحده دومین کشور صاحب بمب اتم در جهان شناخته شد آزمایش این بمب در سایت «سیمیایالاینسک» قزاقستان انجام شد. پس از پایان جنگ جهانی دوم دانشمندان در آمریکا به تحقیق در رابطه با تسلیحات هسته‌ای ادامه دادند. اگرچه این تصور وجود داشت که هیچ کشور دیگری در دنیا نمی‌تواند تا پیش از سال ۱۹۵۵ به فناوری ساخت سلاح هسته‌ای دست یابد، اما گفته می‌شود که شوروی و همکار ی زن و شوروی که در پروژه بمب‌های اتمی ایالات متحده کار می‌کردند، رخصوص نحوه ساخت بمب اتم به این تکنولوژی دست پیدا کردند.

جهان